



سامانه بنیادپیشگیری از

آسیب‌های اجتماعی

<https://pishgiri.org>

مانلی نورائی آشتیانی



این پرسش‌ها مستلزم شناخت نظریه‌های جامعه‌شناسی و روان‌شناسی است که هر کدام از نظرگاه‌های متفاوت در تبیین مسائل، آسیب‌ها و بحران‌های اجتماعی می‌کوشند. این دیدگاه‌ها از باورهای سیاسی و اقتصادی هر جامعه متأثر است.

یکی از راهکارهای حمایت از آسیب‌دیدگان اجتماعی، تشکیل سازمان‌ها و تشکلهایی غیردولتی است. در این مسیر، «بنیاد پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی»، با مجوز سازمان بهزیستی کشور و همکاری و هماهنگی بین بخشی دستگاه‌هایی از جمله «معاونت پیشگیری از وقوع جرم دادگستری، فنی و حرفه‌ای، هلال احمر، امور اجتماعی استانداری و دستگاه‌های مرتبط با حوزه آسیب‌های اجتماعی» فعالیت خود را آغاز کرد. این بنیاد قصد دارد با هدف‌گذاری در چهار حوزه آموزش، پرورش، فرهنگ و نظارت، از روند رو به تصاعد آسیب‌های اجتماعی بکاهد. بنیاد پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی وبگاهی به نشانی <https://pishgiri.org/> دارد که در آن خدماتی را به علاقه‌مندان این حوزه ارائه کرده است؛ خدماتی از جمله: معرفی مجموعه‌های بنیاد؛ مقالاتی در حوزه ارتقای سلامت؛ آخرین اخبار آسیب‌های اجتماعی؛ پژوهش‌های بنیاد؛ مصوبات، قوانین و لایحه‌های مجلس شورای اسلامی در حوزه آسیب‌های اجتماعی؛ آزمون‌های برخط شخصیتی و روان‌شناسی؛ معرفی آسیب‌های مصوب در تقسیم کار ملی (وزارت کشور) را به علاقه‌مندان این حوزه ارائه کرده است.

آسیب‌شناسی اجتماعی مفهومی است که از علوم زیستی گرفته شده و بر تشابهی مبتنی است که دانشمندان بین بیماری‌های عضوی و آسیب‌های اجتماعی (کج‌روی‌ها) قائل می‌شوند. واژه آسیب‌شناسی از دیدگاه پزشکی به فرایند ریشه‌یابی بیماری‌ها گفته می‌شود. آسیب اجتماعی به هر نوع عمل فردی یا جمعی اطلاق می‌شود که در چارچوب اصول اخلاقی، عمل جمعی رسمی و غیررسمی جامعه، محل فعالیت کنشگران قرار نمی‌گیرد و در نتیجه با منع قانونی یا قبح اخلاقی و اجتماعی روبه‌رو می‌شود. آسیب‌شناسی اجتماعی انواع مشکلات مطرح سطح اجتماع را بررسی و سعی می‌کند علل گوناگون آن‌ها را از جنبه‌های فردی، اجتماعی و غیره بررسی کند.

آسیب‌های اجتماعی که به تعبیر بعضی از اندیشمندان حاصل و معلول مستقیم انقلاب صنعتی هستند، در اکثر جامعه‌ها وجود دارند و تأثیر خود را می‌گذارند، اما آنچه جامعه‌ها را در این مورد از هم متفاوت می‌کند، نوع نگرش آن‌ها به علل به‌وجودآورنده آسیب‌ها و راهکارهای اصلاح و بهبود آن است. در مورد نگرش، مهم این است که این آسیب‌ها چرا به وجود آمده‌اند؟ آیا وجود آسیب‌ها در جامعه لازم و ضروری است یا می‌توان جامعه‌ای بدون آسیب داشت؟ پاسخ به

آسیب اجتماعی
به هر نوع عمل
فردی یا جمعی
اطلاق می‌شود که
در چارچوب اصول
اخلاقی، عمل جمعی
رسمی و غیررسمی
جامعه، محل
فعالیت کنشگران
قرار نمی‌گیرد و در
نتیجه با منع قانونی
یا قبح اخلاقی و
اجتماعی روبه‌رو
می‌شود

آموزش و پرورش هر ساله در قالب شناسنامه سلامت دانش آموزان آن را بررسی می کند، سلامت روان نیز اهمیت بالایی دارد و لازم است بررسی شود. از این رو، آموزش و پرورش هر ساله به منظور اطلاع از سلامت روان دانش آموزان، آزمون غربالگری نماد را برگزاری می کند تا دانش آموزان در صورت نیاز به بررسی های بیشتر، در زمان مناسب بررسی شوند و اقدامات لازم برای بررسی مشکلات آن ها انجام گیرد.

سامانه نماد به منظور غربالگری سلامت روان دانش آموزان راه اندازی شده است و اصلی ترین هدف آن شناسایی به موقع و زودهنگام دانش آموزان دارای مشکل است.

هر سال آموزش و پرورش عنوان پایه ها و دوره های تحصیلی مجاز به شرکت در آزمون وبگاه نماد را اعلام می کند و تنها دانش آموزان پایه های اعلام شده مجاز به شرکت در آن هستند.

نحوه ورود به سامانه نماد

نشانی سامانه نماد این است: namad.medu.gov.ir دسترسی به آن از طریق سامانه مای مدیو (my.medu.ir) نیز امکان پذیر است. دانش آموزانی که از طریق سامانه اصلی وبگاه نماد موفق به ورود نمی شوند، می توانند از طریق مای مدیو به نماد دسترسی داشته باشند. برای دسترسی به سامانه نماد و ثبت نام در آن باید نام کاربری را که همان کد ملی است، به همراه گذرواژه مای مدیو که شماره سریال شناسنامه است، در بخش های خواسته شده وارد کرد. سؤالات مشاوره ای موجود در سامانه نماد با آزمون مشاوره ای رغبت و توانایی هدایت تحصیلی متفاوت است و آزمون غربالگری نماد مای مدیو برای سنجش سلامت روان دانش آموزان است.



سامانه نماد

بررسی و مرور شواهد نظری، تجربی و میدانی نشان می دهد، آسیب های اجتماعی و رفتارهای پرخطر بین کودکان و نوجوانان در کشور ما تحت تأثیر و فشار عوامل و زمینه های سبب ساز گوناگون فرهنگی و اجتماعی هستند و روند نامطلوبی را طی می کنند که برخی از نمودهای بیرونی و عینی آن می تواند در مصداق هایی چون گرایش به دخانیات، مصرف مواد، خشونت و انحرافات اخلاقی و موارد مشابه دیگر خود را نشان دهد.

سؤال اینجاست که در چنین شرایطی چگونه می توان برای پیشگیری، مهار و کاهش این آسیب ها اقدام کرد؟ چگونه می توان از میزان خطرپذیری دانش آموزان کاست و آن را مهار کرد؟ چگونه می توان از دانش آموزان در برابر آسیب های اجتماعی و رفتارهای پرخطر محافظت کرد؟ و چگونه می توان بر توانمندی دانش آموزان در مواجهه مؤثر با آسیب های اجتماعی و رفتارهای پرخطر افزود؟

در راستای تلاش سازمان یافته علمی و فراقوه ای به منظور مهار و کاهش آسیب های اجتماعی دانش آموزان، در سال ۱۳۹۴ سندی با عنوان «سند ائتلاف نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان» تصویب شد. طبق این سند، وزارت

آموزش و پرورش به همراه ۱۴ نهاد دیگر به اجرای نظام مراقبت از دانش آموزان در برابر آسیب های اجتماعی مکلف شده است. اجرای این نظام پنج مرحله دارد، اعم از غربالگری، تشخیص، آموزش، توانمندسازی، و مداخله و درمان. پنج هدف ایمان داشتن، نشاط انگیزی، امیدبخشی، هویت شناسی و خردورزی نیز محورها و هدف های اصلی این برنامه هستند.

معرفی سامانه نماد

<https://namad.medu.gov.ir>

علاوه بر سلامت جسمانی دانش آموزان که

